

HRVATSKI SABOR

2525

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

Proglašavam Zakon o porezu na dohodak, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 2. prosinca 2016.

Klasa: 011-01/16-01/52

Urbroj: 71-06-01/1-16-2

Zagreb, 6. prosinca 2016.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O POREZU NA DOHODAK

DIO PRVI TEMELJNE ODREDBE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Porez na dohodak utvrđuje se i plaća prema odredbama ovoga Zakona.
- (2) Porez na dohodak iz stavka 1. ovoga članka uvećava se za prirez porezu na dohodak koji uvedu jedinice lokalne samouprave prema posebnim zakonima.
- (3) Raspodjela prihoda od poreza na dohodak utvrđuje se posebnim zakonom.

POGLAVLJE II. POREZNI OBVEZNIK

Pojam poreznog obveznika

Članak 2.

- (1) Porezni obveznik je fizička osoba koja ostvaruje dohodak.
- (2) Ako više fizičkih osoba zajednički ostvaruje dohodak, porezni obveznik je svaka fizička osoba zasebno i to za svoj udio u zajednički ostvarenom dohotku.
- (3) Porezni obveznik je i nasljednik za sve porezne obveze koje proizlaze iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti. Nasljednik je istodobno i porezni obveznik za dohodak koji mu pritječe iz naslijeđenih izvora dohotka. Predujam poreza na dohodak odnosno porez na dohodak nasljedniku se utvrđuje po istom izvoru dohotka koji se utvrđivao ostavitelju.

Rezident

Članak 3.

(1) Rezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište.

(2) Rezident je i fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlen je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima plaću.

Nerezident

Članak 4.

Nerezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak koji se oporezuje prema odredbama ovoga Zakona.

POGLAVLJE III. IZVORI DOHOTKA

Članak 5.

(1) Izvori dohotka su primici ostvareni od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja i drugih primitaka.

(2) Dohodak koji se oporezuje prema odredbama ovoga Zakona, prema izvoru dohotka iz stavka 1. ovoga članka, jest:

1. dohodak od nesamostalnog rada
2. dohodak od samostalne djelatnosti
3. dohodak od imovine i imovinskih prava
4. dohodak od kapitala
5. dohodak od osiguranja i/ili
6. drugi dohodak.

POGLAVLJE IV. OPSEG POREZNE OBVEZE

Članak 6.

(1) Oporezivi dohodak rezidenta čini dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala, dohodak od osiguranja i drugi dohodak iz članka 5. ovoga Zakona, koji rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka).

(2) Oporezivi dohodak nerezidenta čini dohodak iz stavka 1. ovoga članka, koji nerezident ostvari u tuzemstvu (načelo tuzemnog dohotka).

POGLAVLJE V. POREZNO RAZDOBLJE

Članak 7.

(1) Porez na dohodak utvrđuje se i plaća za kalendarsku godinu (dalje u tekstu: porezno razdoblje), osim ako je ovim Zakonom drukčije uređeno.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, porezno razdoblje može biti kraće od kalendarske godine u sljedećim slučajevima:

1. ako rezident tijekom iste kalendarske godine postane nerezident ili obratno, u kojem slučaju porezno razdoblje obuhvaća razdoblje u kojemu je fizička osoba bila rezident ili nerezidenti i/ili
2. rođenja ili smrti poreznog obveznika.

(3) U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka prava iz ovoga Zakona računaju se u korist poreznog obveznika, na pune mjesece.

POGLAVLJE VI. PRIMICI KOJI SE NE SMATRAJU DOHOTKOM

Članak 8.

(1) Dohotkom se ne smatraju:

1. izravne uplate premije osiguranja za dokup dijela doživotne mirovine određene prema zakonu kojim se uređuje mirovinsko osiguranje koji bi osiguranik ostvario da je navršio određenu starosnu dob i/ili određeni mirovinski staž, a koje se određuju i isplaćuju u mjesečnim obrocima, kao dokupljena mirovina

2. obiteljske mirovine i invalidnine koje djeca ostvaruju nakon smrti roditelja prema zakonu kojim se uređuje mirovinsko osiguranje i zakonu kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji

3. državne nagrade ustanovljene propisima koje donosi Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske, nagrade jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisane statutom tih jedinica i novčane nagrade za osvojenu medalju na olimpijskim igrama, paraolimpijskim igrama i olimpijskim igrama gluhih te svjetskim i europskim prvenstvima planirane za te namjene u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i/ili

4. primici koje fizičke osobe ostvaruju po osnovi darovanja pravnih i fizičkih osoba, a za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala), rješavanje kojih nije plaćeno osnovnim, dopunskim, dodatnim i privatnim zdravstvenim osiguranjem niti na teret sredstava fizičke osobe, a pod uvjetom da je darovanje, odnosno plaćanje nastalih izdataka za tu namjenu obavljeno na žiroračun primatelja dara ili zdravstvene ustanove te na temelju vjerodostojnih isprava.

(2) Dohotkom se ne smatraju niti:

1. primici po posebnim propisima:

a) potpore zbog zbrinjavanja ratnih invalida i članova obitelji smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

b) socijalne potpore

c) doplatak za djecu i novčani primici za opremu novorođenog djeteta. Dohotkom se ne smatraju primici po osnovi potpora za novorođenče, odnosno potpora za opremu novorođenog djeteta koje isplaćuju ili daju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima tih jedinica

d) primici osoba s invaliditetom, osim plaća i mirovina

e) potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog elementarnih nepogoda

2. potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog ratnih događaja

3. nasljedstva i darovi, osim ako je ovim Zakonom drukčije uređeno

4. primici od otuđenja osobne imovine, osim imovine iz članka 59. ovoga Zakona

5. odštete koje nisu u svezi s gospodarskom djelatnošću. Pod odštetom se smatraju i isplate po osnovi osiguranja stvari, odgovornosti i imovine

6. primici ostvareni na nagradnim natjecajima ili natjecanjima, raspisanim pod jednakim uvjetima uz mogućnost sudjelovanja svih osoba i dozvoljenim igrama na sreću prema posebnom zakonu

7. novčani dodaci uz mirovinu koje umirovljenicima isplaćuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima tih jedinica, te jednokratni novčani dodaci koji se isplaćuju uz mirovine na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske ili na temelju posebnog propisa

8. jednokratne potpore koje djeci u slučaju smrti roditelja isplaćuju ili daju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju svojih općih akata te pravne i fizičke osobe i/ili

9. pomoći i potpore koje neprofitne organizacije isplaćuju svim svojim članovima pod istim uvjetima iz sredstava prikupljenih članarinama koja nisu ostvarena obavljanjem djelatnosti koja podliježe obvezi plaćanja poreza na dobit, a temeljem statuta i odluka nadležnih tijela neprofitnih organizacija, uz uvjet da se za isplaćene primitke ne traži niti ne daje protučinidba odnosno da se ne radi o primicima iz članka 5. ovoga Zakona.

(3) Dohotkom se ne smatraju niti primici po osnovi ugovora o osiguranju života i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, osim ako su uplaćene premije bile porezno priznati izdatak.

(4) Ako su primici iz stavaka 2. i 3. ovoga članka u svezi s ostvarivanjem dohotka iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona, smatraju se oporezivim dohotkom.

(5) Dohotkom se u smislu ovoga Zakona ne smatraju primici koji se ostvaruju u okviru djelatnosti koja se oporezuje prema zakonu kojim se uređuje porez na dobit.

POGLAVLJE VII.

PRIMICI NA KOJE SE NE PLAĆA POREZ NA DOHODAK

Članak 9.

(1) Porez na dohodak ne plaća se na:

1. naknadu razlike plaće za vrijeme vojne službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske

2. naknadu plaće pripadnicima civilne zaštite i drugim osobama za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda

3. naknadu plaće zbog privremene spriječenosti za rad isplaćenu na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, državnog proračuna i centara za socijalnu skrb

4. nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja do propisanog iznosa

5. nagrade učenicima i studentima osvojene na natjecanjima u okviru obrazovnog sustava i organiziranim školskim i sveučilišnim natjecanjima

6. primitke učenika i studenata na redovitom školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga, po posebnim propisima, a do propisanog iznosa

7. naknade štete zbog posljedica nesreće na radu prema odluci suda ili nagodbi u tijeku sudskog postupka, ako je naknada određena u jednokratnom iznosu

8. naknade i nagrade koje osuđene osobe primaju za rad u kazneno-popravnim ustanovama i domovima za preddgoj

9. primitke radnika i fizičkih osoba iz članka 21. ovoga Zakona po osnovi naknada, potpora i nagrada koje im isplaćuje poslodavac i isplatitelj primitka, odnosno plaće, do propisanih iznosa, te primitke bivših radnika i nasljednika bivših radnika po osnovi naknada, potpora i nagrada koje isplaćuje poslodavac i isplatitelj primitka, odnosno plaće, a koje su dospjele na isplatu za vrijeme trajanja radnog odnosa ili je pravo na isplatu nastalo za vrijeme trajanja radnog odnosa do propisanih iznosa

10. primitke po osnovi naknada, potpora i nagrada osoba koje obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 29. ovoga Zakona i drugih djelatnosti koje se oporezuju na način propisan za samostalnu djelatnost, do propisanih iznosa

11. primitke po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba koje do trenutka isplate navedenih primitaka u istom poreznom razdoblju nisu ostvarile primitke po osnovi nesamostalnog rada iz članka 21. ovoga Zakona ili primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz članka 39. ovoga Zakona, u neprofitnim organizacijama uz naknadu, a do propisanog iznosa

12. primitke po osnovi službenih putovanja po osnovi prijevoza i noćenja koje isplatitelji – neprofitne organizacije isplaćuju fizičkim osobama koje za te organizacije obavljaju poslove iz njihovoga djelokruga odnosno za njihove potrebe i uz naknadu, a pod uvjetom da računi o obavljenim uslugama prijevoza i noćenja glase na isplatitelja – neprofitnu organizaciju

13. potpora djetetu za školovanje do 15. godine života odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja, koju poslodavac isplaćuje djetetu umrlog radnika ili djetetu bivšeg radnika kod kojeg je nastupio potpuni gubitak radne sposobnosti, uz uvjet da bivši radnik ne ostvaruje primitke iz članka 21. ovoga Zakona, ukupno do propisanog iznosa

14. stipendije učenicima i studentima za redovito školovanje na srednjim školama, preddiplomskim, diplomskim ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima, odnosno preddiplomskim ili specijalističkim diplomskim stručnim studijima, ukupno do propisanog iznosa

15. stipendije studenata za redovito školovanje na preddiplomskim, diplomskim ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima, odnosno preddiplomskim ili specijalističkim diplomskim stručnim studijima i poslijediplomanata te poslijedoktoranata za koje su sredstva planirana u državnom proračunu Republike Hrvatske i stipendije koje se isplaćuju, odnosno dodjeljuju iz proračuna Europske unije, uređene posebnim međunarodnim sporazumima, i to studentima za redovito školovanje na visokim učilištima

16. športske stipendije koje se prema posebnim propisima isplaćuju športašima za njihovo športsko usavršavanje, do propisanog iznosa

17. nagrade za športska ostvarenja i naknade športašima amaterima prema posebnim propisima, do propisanih iznosa

18. premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist svojeg radnika, uz njegov pristanak, tuzemnom dobrovoljnom mirovinskom fondu, koji je registriran u skladu s propisima koji uređuju dobrovoljno mirovinsko osiguranje, do visine 500,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja, odnosno ukupno do 6000,00 kuna godišnje

19. stipendije studentima izabranima na javnim natjecajima kojima mogu pristupiti svi studenti pod jednakim uvjetima, za redovito školovanje na visokim učilištima koje isplaćuju, odnosno dodjeljuju zaklade, fundacije, ustanove i druge institucije registrirane u Republici Hrvatskoj za odgojno-obrazovne ili znanstvenoistraživačke svrhe, koje djeluju u skladu s posebnim propisima, osnovane s namjenom stipendiranja

20. novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, novčane pomoći i naknade troškova prijevoza koje isplaćuje Hrvatski zavod za zapošljavanje prema propisima o zapošljavanju

21. primitke koji se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i programa Europske unije putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske unije u Republici Hrvatskoj za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije, a u svrhe obrazovanja i stručnog usavršavanja, u skladu s financijskom uredbom Europske komisije, do propisanih iznosa

22. primitke u visini razlike između primljenih bespovratnih sredstava isplaćenih iz fondova Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske za provedbu mjere trajne obustave ribolovne aktivnosti uz uništenje plovila i knjigovodstvene vrijednosti tog plovila i/ili

23. stipendije studenata na poslijediplomskim studijima u skladu s točkama 14., 15. i 19. ovoga stavka te primitke, osim primitaka iz članka 5. ovoga Zakona, koji se isplaćuju poslijediplomantima, poslijedoktorandima, istraživačima i znanstvenicima u skladu s točkama 15. i 19. ovoga stavka odnosno iz fondova i programa Europske unije i drugih međunarodnih fondova i programa uređenih posebnim propisima i međunarodnim sporazumima, za pokriće troškova školovanja, usavršavanja i znanstvenih istraživanja, odobrenih na temelju javnih natječaja, vjerodostojnih isprava i do propisanih iznosa.

(2) Ministar financija pravilnikom propisuje visine neoporezivih iznosa i vrste porezno priznatih troškova, vjerodostojne isprave na temelju kojih se odobravaju troškovi te oblik i sadržaj evidencija i izvješća o ostvarenim primicima namijenjenih pokriću troškova iz stavka 1. točaka 4., 6., 9., 10., 11., 13., 14., 16., 17., 21. i 23. ovoga članka.

POGLAVLJE VIII. OSOBNNA OSLOBOĐENJA

Članak 10.

Fizičke osobe koje u Republici Hrvatskoj obavljaju diplomatsko-konzularne dužnosti ne plaćaju porez na dohodak na tako ostvaren dohodak, i to:

1. šefovi inozemnih diplomatskih misija akreditiranih u Republici Hrvatskoj i diplomatsko osoblje inozemnih diplomatskih misija u Republici Hrvatskoj, a i članovi njihove uže obitelji, ako ti članovi nisu hrvatski državljani ili nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj

2. šefovi inozemnih konzulata u Republici Hrvatskoj i konzularni dužnosnici te članovi njihove uže obitelji, ako ti članovi nisu hrvatski državljani ili nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj

3. dužnosnici Ujedinjenih naroda i njihovih specijaliziranih agencija, stručnjaci na zadatku za Ujedinjene narode i njihove specijalizirane agencije

4. fizičke osobe zaposlene kod inozemnih diplomatskih misija, konzulata i međunarodnih organizacija, fizičke osobe zaposlene kod šefova diplomatskog osoblja inozemnih diplomatskih misija i međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj, ako nisu hrvatski državljani ili nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj i/ili

5. počasni konzularni dužnosnici inozemnih konzulata u Republici Hrvatskoj za primitke što ih ostvaruju od države koja ih je imenovala za obavljanje konzularnih poslova.

POGLAVLJE IX. OPĆE ODREDBE O UTVRĐIVANJU DOHOTKA

Primici i izdaci

Članak 11.

(1) Primici su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku pritekla u poreznom razdoblju.

(2) Izdacima se smatraju svi odljevi dobara s novčanom vrijednošću izvršeni radi ostvarivanja ili osiguranja primitaka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Primici i izdaci utvrđuju se primjenom načela blagajne.

(4) Primici se pripisuju onoj osobi koja ih je ostvarila. U slučaju prestanka porezne obveze primici se pripisuju onoj osobi kojoj se na temelju njihovog priljeva povećava gospodarska snaga (pravnom sljedniku).

(5) Izdaci se pripisuju onoj fizičkoj osobi kojoj se pripisuju i primici od gospodarske djelatnosti prema stavku 4. ovoga članka, bez obzira tko ih je učinio.

(6) Primici i izdaci koji su nastali u ime i za račun drugoga (prolazne stavke) ne smatraju se ni primitkom ni izdatkom i ne utječu na visinu dohotka.

(7) Izdacima se ne smatraju ni oni izdaci koji se ne mogu jasno odvojiti od osobnih izdataka niti izdaci koji su uzrokovani osobnim potrebama poreznog obveznika ili nisu nastali s namjerom ostvarivanja oporezivih primitaka, kao što su:

1. porez na dohodak, porez na nasljedstva i darove i drugi osobni porezi i/ili

2. izdaci za novčane kazne i prekršaje, izdaci za troškove sudskog ili upravnog postupka u osobnim predmetima i kamate na zakašnjela plaćanja osobnih izdataka.